

احیای سنت مأموریت ذاتی حکومت اسلامی است

یک استاد دانشگاه بین المللی امام خمینی(ره) در درسگفتار اندیشه سیاسی امام علی(ع) در نهج البلاغه با بیان اینکه مروری بر نهج البلاغه به وضوح نشان می دهد که دو سطح از کارکرد از حکومت مدنظر است...

یک استاد دانشگاه بین المللی امام خمینی(ره) در درسگفتار اندیشه سیاسی امام علی(ع) در نهج البلاغه با بیان اینکه مروری بر نهج البلاغه به وضوح نشان می دهد که دو سطح از کارکرد از حکومت مدنظر است، گفت: سطح عمومی که شامل تأمین امنیت، رفاه، حل مخاصمات و ... است. اما سطح خاص این است که حکومت علاوه بر انجام کارکردهای فوق، به احیاء سنت، ابلاغ و رساندن مواظ به مردم، میراندن بدعتها و تحقق عدالت بپردازد.

به گزارش خبرگزاری مهر، سومین جلسه از درسگفتارهای اندیشه سیاسی امام علی(ع) در نهج البلاغه با تدریس فرزاد جهان بین استاد دانشگاه بین المللی امام خمینی(ره) در کانون اندیشه جوان برگزار شد.

در این جلسه به بررسی «چرایی حکومت اسلامی» در نهج البلاغه پرداخته شد. در ابتدا، دکتر جهان بین در شروع بحث اصلی این جلسه، ضرورت وجودی حکومت را مورد سؤال قرار داد و گفت: کسی را نمی توان یافت که قائل به ضرورت حکومت نباشد، حتی امروزه که از بی سر بودن جنبشهای اجتماعی جدید سخن گفته می شود در واقع سخن بیراهی است. هر چند این جنبشها منتشرند و از بستر شبکه های اجتماعی شکل می گیرند اما در واقع اینها هم دارای نوعی رهبری و مدیریت در لایه های پنهانند. آنارشیستها هم که قائل به نفی حکومتند در واقع به نفی سلطه گری و شکل عمودی قدرت معترضند.

جهان بین، نمونه تاریخی این دسته از مخالفان حکومت را در تاریخ حکومت حضرت امیر(ع)، خوارج دانست که با شعار «لا حکم الا الله» با هر نوع قدرت حاکمیتی مخالفت کرده و حکومت را فقط از آن خداوند متعال می دانستند. امام علی(ع) در پاسخ این گروه گفتند: «که حکومت امری ناگزیری است خواه حکومت نیکان باشد و خواه حکومت فاجران.»

جهان بین در ادامه این سؤال را مطرح کرد که «ضرورت حکومت اسلامی چیست؟» و قبل از پاسخ به این سؤال بیان داشت که «ما باید نگاهی همه جانبه به اندیشه سیاسی علی(ع) داشته باشیم. به عنوان نمونه در باره عدالت عمدتاً در جامعه عدالت اقتصادی و آنهم از نوع توزیعی آن طرح می گردد و مطالبه می شود. در حالی که شاید عدالت سیاسی به معنای اینکه گزینش های سیاسی افراد بر مبنای ویژگیهای اکتسابی باشد و نه انتسابی و نیز شناسایی افراد در یک حالت نهادمند و سازمانی صورت بگیرد و نه بر اساس شناختهای شخصی، بر عدالت اقتصادی مقدم باشد که اینکه اگر افراد شایسته در مسند لازم ننشینند نمی توان انتظار تحقق عدالت را داشت. یا به عنوان نمونه ای دیگر می توان به عدالت از منظر سیستمی و قرار دادن هر چیز در جای خود اشاره کرد.

این استاد دانشگاه در ادامه سخنانش گفت: آیا امروزه کسی به خاطر تصمیمهایی که به طور مداوم عوض می شوند و اقداماتی که به هنگام انجام نمی گیرند از طرف نخبگان مورد اعتراض قرار می گیرند. آیا خام فروشی نفت به عنوان اصل سرمایه و استفاده از ارز حاصل آن در غیر مسائل بنیادین و زیربنایی سنخیت دارد و عادلانه است؟ علی(ع) به فرزندان خود فرمودند اصل درخت خرما را نبرید و نفروشید بلکه از ثمر آن بهره بگیرید. اینهم عدالت است پس چرا از سوی نخبگان مورد پیگیری قرار نمی گیرد؟

دکتر جهان بین در ادامه بحث به کارکردهای حکومت در اسلام از دیدگاه امام علی(ع) پرداخت و بیان داشت: مروری بر نهج البلاغه به وضوح نشان می دهد که دو سطح از کارکرد از حکومت مدنظر است. سطح عمومی که شامل تأمین امنیت، رفاه، حل مخاصمات و ... است. اما سطح خاص که اساساً مأموریت ذاتی حکومت اسلامی است این است که حکومت علاوه بر انجام کارکردهای فوق، به احیاء سنت، ابلاغ و رساندن مواظ به مردم، میراندن بدعتها و تحقق عدالت بپردازد. احیای سنت جامعترین جمله ای است که می توان در این باره بیان کرد.

وی در پایان سخنانش تصریح کرد: امام علی(ع) در همین باره در نامه 53 تأکید می نماید که علاوه بر جمع آوری خراج و نبرد با دشمنان و آبادانی شهرها به اصلاح امور مردم بپردازد و طبیعی است در جامعه اسلامی مهمترین وظیفه نظام اسلامی، علاوه بر تأمین آبادانی و تلاش برای بهبود معیشت مردم، حمایت مادی و معنوی از جریانی است که بیشترین تلاش را در راستای احیاء سنت و اصلاح امور مردم دارد. چهارمین جلسه درسگفتار اندیشه سیاسی امام علی(ع) در نهج البلاغه چهارشنبه 20 فروردین برگزار می شود.